

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
неділях і святах.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

3 життя наших селян.

I.

Остатніми часами і в описах з життя наших селян в Канаді і в наших редакційних статтях порушено кілька питань про виховане наших селян. В тій справі дістали ми допис від одного надучителя з села, п. В. І., котру подаємо, застерігаючи собі окреме слово.

„Чоловіка виховує природа і суспільність. Пізнавши добре правила природи, стараємося після них жити; хто би хотів не природно жити, загине без часу.

Але не кожний чоловік пізнає ту саму річ однаково. З того виходять різнородні поняття і виховане. Хтось вивчить річ на свій спосіб, не каже, з якої причини так вивчив і его правило поволі приймає ся, бо лише декотрі стараються ся суцільно самі розібрати, а загал приймає поволі таку страву, яку ему приготувлять. Все одно, чи она виходить на здорове, чи на смерть, бо одно і друге не так борзо наступає.

Під словом „нарід“ розуміємо (хоч фальшиво) звичайно лише бідніших і менше просвічених, а властиво повинні ми розуміти всіх людей разом з інтелігенцією, що говорять одною мовою. Так коли обвиняємо в чім нарід, то обвиняємо і інтелігенцію сего народу. Коли кажемо, що нарід не вихований, то очевидна річ, винна тому передовсім інтелігенція.

Все виховане селян годі коротко обговорити; я хочу лиш дещо сказати до записки в числі 99 „Буковини“ про виховане селян, а іменно про ношу і поздоровлюваня.

Одіж у наших селян по моїй думці не сорочка і своя власна. Сорочка хоч груба, але біла. Тай не дуже она така груба; она лиш тому такою видає ся, хто звик до дуже тонкої. Так само видає ся тонка сорочка нашому селя-

нинови не придатною. Грубу сорочку ему легше прати, і не дере ся так скоро при роботі. Притім груба сорочка здорова, бо дозволяє воздухови приступати до тіла, а ся єї прикмета не маловажна. Сердак свій і кожух свій тривають по десять літ і більше. Одно могло би називати ся недогідним при селянській одежі, що діти дуже часто не мають власної одежі, а беруть єї від старших, але старанний газда робить і на дитину сердачину і кожущину. Киптар дуже красна одіж.

Чи красна одіж селянська, широка, чи німецька, прилягаюча до тіла, не треба за борзо судити; німецька на мою думку дуже нездорова. Певно лиш одно, що інтелігенція має смак збавлений, бо привикла лише до такої одежі, яку їй що року придумують парискі кравці; нехай она буде і сьмійна і гдуна, а ми єї носимо. А дами формально шаліють, скоро не дозволяє їм кешеня мужа наймоднійше убрати ся. Біднійшим кравцям мода позитку не приносить, а збогачує без потреби лиш поодиноких кунців. А ту дехто у нас бажав би собі, щоби селяни покинули носити ся по свому, а одягали ся також по німецьки.

Не є се маловажна справа, коли хто нашому селянинови збриджує его питому одіж, а захоочує его купувати німецьку. Коли-б селяни сеї ради послухали, то виставили би ся лиш на новий визиск. А вже дещо наші селяни похонили. Можна зауважити, що наші селяни покидають солом'яні капелюхи і зачинають носити суконні. Не можна в с'їм добачити нічого розумного і красивого, бо солом'яний капелюх на літо таки придатнійший. Також похонили наші люди сими часами носити в зимі шаль на шиї. Пожаль ся Боже! Треба лиш придивити ся. Цілий день чоловік чи паробок, ходить тільки коло хати а все у шали, що ним тісно шию обмотав. На подвір'ю в шали, в хаті в шали і при обіді в тім шали. Будуть далі і спати в шалях. А наслідки покажуть ся пізнійше, як зачнуть на горло слабувати. Зачинають селяни также вегида-

ти ся босом ходити, коли тимчасом уже й нани ходять босом, після методи Кнайпа.

Що-до довгого волося, то правда, що оно селянинови не догідне, бо тяжко ему голову в чистоті утримати. Але аби они мали добрий приклад і обгинали волося, то варто, щоби інтелігентні жінки утали собі перше волосе, а ні, то най скажуть, на що їм довгого волося.

Не можна сказати, що наші селяни ходять брудні і немиті, хиба що при роботі або може в дорозі порох їх присяде, але в неділю виглядають дуже харно.

Перегляд політичний.

Рада державна зайшла тепер на розстаїну дороги. „Що далі?“ питають ся послы, питає ся преса і цікаво дивлять ся на президента міністрів, як він порадить собі у тім труднім положеню. В понеділок тримав граф Бадені під час засіданя запечатану куверту в руці. Додумували ся, що се письмо на відрочене або на розв'язане ради державної. Але Бадені жиливий і терпеливий. Не розпечатав куверти і мимо, того що Німці зводять кожде засідане на шинкову галабурду і прямо визиваючо заховують ся супротив президії і правительства, він хоче ще витривати. Та тільки кожний нині вже знає, що Бадені не дасть нагнути ся. З его слів в комісії адресовій видно велику невпевненість себе і свідомість положеня. Видко також і те, що через розпоряджене язикове і визвані Німцями буці президент міністрів не стратив довіря корони. „Одиноким дорогосказом“ заявив Бадені „є для правительства бесіда престольна і з тої стежки оно не дасть ся звести.“

Сего не хочуть зрозуміти Німці. Іх бутя, яко „висного народу“, котрий уважав Австрію

60)

ЗАЛІСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

О. Василь не міг відтак добру хвилю промовити, опустив руки безсилно на покривало, а голову на груди, поки знов отворив очі і вдивив ся в Славка:

— Славку?

— Що, тату?

— Я всіх лишаю на твою опіку.

— Добре, тату.

— Памятай! Ти найстарший...

— Буду памятати.

— Дороша нема?

— Не дали ему відпустки. Він не знає, що ви такі хорі. Ми ему напишемо.

— Не потрібно, най пильнує школи.

— А тобі, Зоню, як?

— Добре, тату.

Зоня сказала се таким жалісним голосом, що маленька Клявдзя і Владзя мов на знак в голос розплакали ся, а Мариня сховала голову в сукню Горошинської. Почувши плач дитий, о. Василь затремтів

і опустив голову на подушки. Застогнав притім, але в тім стоні его більше було глухого, придушеного плачу, як почутя болю від недуги.

— Забирайте ся, діти! — приказала бабуся, що при цілій тій сцені заховала таку рівновагу духа, як би се не єї рідний син лежав на ліжку.

Діти винесли ся тихо з комнати. Довьки утїкли в кухню і там уже дали свому жалеву волю.

Славко з мамою пішов до батькової канцелярії. Владзя прийшла за ними. Вчепила ся мати, просила ся на руки і здивованими очима дивила ся на брата; не пізнавала его, тепер обритого і в ревернді.

— Ходи, Владзю до мене; мама змучені.

— Я тебе не знаю — відповіла дитина.

— Та се Славко — обясняла мати.

— Славко не такий, не хоцу.

Надбігли ще Мариня і Клявдзя і обступили брата. Він їх обняв за шиї, цілував і примовляв: „Бідні мої маленькі хробачки!“ —

А ті маленькі хробачки на другий день були справді бідні; помер їм батько, опікун цілої родини, що і сам гаразду не зазнав і дитий в гаразді не міг лишити...

Залісе втратило свого пароха.

XXV.

— — — В рік потім посв'ячували нову церков у Залісею.

Невелика і недорога та св'ятиня божа, в порівнаню з давною деревляною церквою, була правдивою прикрасою бідного села. Вибудували єї на тім самім місци, де перна стояла, поміж старими липами на горбку.

Стіри високі муровані стіни церкви, три бляхою криті бані, блискучі хрести на них виглядали далеко величавійше, ніж почорнілі бальки і латаний дах давної церкви. Тому ї не диво, що ціле Залісе було на свою церков горде. Ще церков не була готова, а вже і найменша дитина оглядала єї і з надвору і з середин з великою цікавістю; тепер же, коли єї посв'ячували, ціле село прийшло помолити ся і подивити ся на велике св'ято. Приїхав сам владика, приїхало з десять св'ящеників, парада була така велика, що в Залісею по-

своєю власністю, засліплює їх. Они заводять скрайну опозицію не тільки в раді державній, але у всіх німецьких краях держави під окликом: „або правительство звести, або розпоряджене.“

З Чех приїхало до Відня около 150 висланників німецьких громад, щоби на авдіенції у цїсаря просити о відкликанє язикових розпоряджень. На нараді, яку відбули дня 24. с. м., постановлено не виконувати справ громадських, що входять в припоручений обєм ділання, і в червні скликати віче до Хебу. Вкінці ухвалено одноголосно таку резолюцію: Зібрані бурмістри і заступники німецьких міст в Чехах заявляють, що зовсім одобрюють остру обструкцію, ведену німецькою меншістю в палаті послів, і годять ся з тим, щоби економічних справ не уживано за покривку до опусканя становища безоглядної опозиції, та однодушно висказують бажанє, щоби з уваги на національний гнет німецького народу, що особливо проявив ся в виданих послідніми часами язикових розпорядженнях, всі Німці без огляду на політичні переконання ішли рука в руку в борбі против всіх ворогів німецького народу. Бурмістр Відня др. Люеґер скликав був також громадську раду міста, щоби обявила свою гадку в тій справі. Тепер доносить віденська газета. *Montags Revue*, що депутация віденської ради міської, котра мала вручити цїсареві ухвалений недавно адрес в справі язикових розпоряджень, не дістане у цїсаря авдіенції.

Що таким претенціональним і непатріотичним поступованєм Німці тільки зашкодять собі, се очевидне. Хто не хоче признати справедливости для другого, той не може потім жадати і для себе жадних взглядів. А розпорядженє язикове є тільки актом справедливости для унослїдженних Чехів. Колиж они се виставляють за кривду німецького народу і хотять довести ціду справу до крайности, то хіба буде можливе, як *Politik* радить, щоби правиця опустила раду державну і всю одвічальність за теперішній стан річий полишила Німцям, або як *Narodni Listy* домагають ся, щоби розвязати раду державну і скликати чеський сойм.

Та коли Німці і в чеськім соймі так упруть ся, то і там не поладять справи язикової, бо не можна навіть припустити, щоби Чехи дали собі щонебудь видерти з того, що вже осягнули. Так після того всього знов повертає питанє „що дальше?“ і ціла Австрія глядить з цікавостію і з обавою на безнастанні парламентарні бучі в раді державній.

*

Вся парламентарна праця стоїть. Мимо того наші послї старакуть ся вихиснувати кожду хвилику спокійнішого часу.

Пос. о. Танячкєвич поставив таке внесенє на засіданю ради державної з дня 24 мая: Висока палата послів зволить ухвалити:

Ззиває ся правительство, щоби предложити палаті послів слїдуючі проекти законів:

1) Проект закона о народностях (*Nationalitätengesetzes*), яко виконавчого закона до 19 артикулу основного державного закона з 21. грудня 1867 В. з. л. ч. 142 про загальні права горожан держави, щоби в той спосіб забезпечити і меншостям національним повне та рівне виконуванє їх національних прав.

2) Проект закона екзистенції (*Existenzgesetzes*), котрий, опираючись на загальнім робітничім законі (право праці і обовязок праці) і на загальнім законі обезпеченя житєвого, забезпечив би кождому горожанинови мінімум доконечне до екзистенції (*Existenz-Minimum*).

Ті проекти законів має правительство предложити як найскорше, і то безусловно ще в біжучім році — так вчасно, щоби в протягу сего року могли бути в обох палатах ради державної ухвалені, а рівнож, щоби уможливити правительству єї закони — змагаючі до заведеня національного і соціального мира межи народами Австрії — сейчас з початком ювілейного 1898 року предложити до санкції Єго Величєству цїсареві яко адресу чину (*Thatadresse*), той безпечно найперший а певно і найдорожший дар любови від народів австрійської держави, взглядно єго заступників.

Під взглядом формальним ставимо внесенє, щоби першу часть сего внесеня приділити спеціально до того вибраній комісії народностей, зложеної з 48 членів, другу-ж часть внесеня комісії економічній.

Се внесенє підписали три рускі опозиційні послї з Галичини і наш буковинський посол Іс. Винницький, кількох польських людюців і кількох антисемітів.

*

Справа угорської угоди, котра має таке велике значінє для правительства, щоби фінансові відношеня обох половин держави поєднати на справедливійшій підставі, розбила ся тепер об угорську опозицію. Як занєвняє *Montags Revue* переговори в справі австрійско-угорської угоди рішучо відложено на пізнійше. Угорський парламент вже около половини червня розійде ся на літні ферії, а австрійський імовірно ще скорійше. Угодові конференції між правительствами розпочнуть ся на ново аж у вересні.

*

Грецько-турецкі пересправи що-до условій мира провадять ся через посередництво держав. Вправді доносять берлінські дїєвники, що Німеччина не возьме доти уділу в посередництві, доки грецьке правительство не заявит виразно, що здає ся безусловно на волю держав що-до установленя условій мира. Також і Росія не хоче згодити ся на проект утвореня комісії „публичного довгу“ для Греції в цілі відшкодованя Туреччині за военні кошти. Росія тому против-

на такій комісії, бо она не має грецьких облїгацій і не малаби жадного представителя в тій комісії, а через те узискали би другі держави більший вплив на Грецію. Амбасадор російський Нелїдов зробив пропозицію, що Росія прийме довг грецький на себе, а Туреччина відпїше від него суму, яку она винна Росії ще з війни з 1878 року. Під тим услївом Росія згодила би ся на утворенє комісії „публичного довгу“. Другі амбасадори не дали ще відповіди на предложєнє Нелїдова.

В Атехах панує велике зворушенє против королївського дому а особливо против королевича Константина. Всюду обговорюють подїї недавної війни, передвчаснє і непотрібнє уступленє грецьких війск і закидають голосно зраду генеральному штабови а вини складають на династію. Також в армії, особливо межи молодшими офіцерами, велика нехїть і пригнобленє. Обавляють ся, щоби негодованє на королевича не прибрало острійшого характеру, коли би повернув до Атен. Грецьке правительство мало звернути ся до європейських держав, щоби приспїшили договори мира, бо заходить обава, що Туреччина наміряє підприняти нові операції военні.

Крета вже очищена з грецьких війск. Кажуть, що Греки зіставили Кретенцям всі свої гармати. Але між кретенськими повстанцями нема тепер порядку, нема проводу. В глубинї острова настала повна анархія. Ватаги непокоять кордон європейських держав, але і звертають ся против себе. Самі між собою нападають ся і точуть свою кров. При такім стані стає тяжко державам спровадити назад Турків, що поутїкали зі своїх посїлостей перед грозою війни і завести автономію Крети. Однак доносять урядово, що всі держави згодили ся на повну автономію під зверхностию султана.

В Росії уступив міністер двору гр. Воронцов-Дашков. Уступленє се уважають в Росії вельми значучим під взглядом політичним. В Петербурзі уважали Воронцова-Дашкова за верога Німеччини і Австрії, проте уступленє єго є мовби всказівкою звороту в політиці царя Миколая на користь обох згаданих держав. Комісія, що радить в Петербурзі над судовою реформою, заявила ся рішучо за судами присяглих.

В німецькій раді державній признали в додатковім кредиті на слїдуючий рік адмінстраційний 30 мільонів на цілі артилерії. Партия независимих послів заявила, що згідна признати тричі більше, ніж те, що викрислили при жаданях на маринарку, бо що при артилерії заонадило би ся на залїзі, те треба би може колїсь доложити кровю.

З Білгороду доносять, що поголоски заграничних дїєвників про уступленє кабінету Сіміча не мають жадної підстави. Король і радикальна партия, що становить більшість населєня, уважають теперішнє правительство найвідповіднійшим для піддержаня конституційних відносин. До єєї задачі приступить правительство зараз,

дїбної не запам'ятали. Було на що подивити ся.

А з чого були залїські селяни найбільше вдоволені, то з того, що дістали нову, гарну церков, так сказали-б, даром. Не коштувала она їх ані гроша, хіба що котрий дав добровільно. Того дня імя Козакової доньки, Анниці, споминали всі, почавши від владки аж до дурноватого Антошка, з належним поважанєм, і заразом нагадували собі сумну долю єї батька Козака, котрий так довго заливав ся, поки раз не замерз на дорозї. Казали також, що Мошко Зільбер мав украсти у него богато гроший, але ні сам Козак, поки жив, ні родина єго не могли того Мошкови доказати — і так, як легко прийшли Козаківі гроші, так легко і пішли. Тільки й користі з них було, що сини Козака купили собі вілька куснів ґрунту більше, як перше мали.

Того дня, коли посвячували церков, і бабуся Клявдія і єї невістка, вдова по

покійнім о. Василью, тільки на коротку хвилинку показали ся в церкві, бо не мали часу. Треба було готовити велику гостину для владки і иньших гостей. Тільки гостей і таких знатних, як нині мали бути, вже давно на приходстві в Залїсю не було. Під доглядом старої їмості не лише наймички, але і невістка і внучки мали нині гірку годину. Всі дома знали, що при таких нагодах стара їмость робить ся така остра, як би не знати о що ходило; а нинішнє сьвято она, видко, вважала незвичайно великим і вже від трох днів приготувляла ся як до великої битви. І спати стара не хотїла, все щось собі пригадувала, розказувала, в найтемнійшій кутку заглядала, найменшої дрібниці не забула — все лиш на то, аби гостей гідно прийняти. Сама вдова о. Левіцкого, хоч далеко молодша від бабусї Клявдії, а не менше рада прийняти гостей як найкрасше, сїдала утомлена і безрадна та дивувала ся невсипучій запопадливости і памяти старушки.

Але за те гостина, яка почала ся вже добре зполудня, випала просто величаво. Бабуся увихала ся, як молодичка; все бачила крізь свої окуляри, і то, що діяло ся в гостинній, і то, що в кухні. Тут она що-їно була коло владки, дїдича і дїдички та їх доньки Манї, аби подивити ся, чи внучки Ольга, Наталка і Зоня, котра приїхала зі Львова, добре звивають ся коло гостей; тут она що-їно пожартувала собі зі старим деканом, а ту вже в другій хвилі в кухні чути було єї приказуючий голос до наймичок, котрих висилала з полумисками. І аж тоді успокоїла ся та присїла до гостей, коли ті вже почали говорити тоасти. Тепер єї вже виручав Славко з братом Генком і Горошинським, котрі як мужчини, вмїли лучше „ходити коло скла.“

(Конець буде.)

коли тільки настане мир на балканським півострові.

Глас Македонський, орган замешкалих в Болгарії Македонців, звиває своїх крайнів в Македонії, щоби покинули всяку надію на поміч Росії і Болгарії против Туреччини а звернулися до Австрії, котра кождому народови полишає его віру та его мову а підносить его матеріальний добробит.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 28-го мая 1897.

Іменоване. Радник фінансовий Іван Маєр іменованій висшим радником а інспектор податковий Максим Фогель і секретар фінансовий Антін Гаєвський радниками фінансовими для округу фінансової дирекції в Чернівцях.

Свято в Дорошівцях. На Николая відбуває ся в Дорошівцях відпуст в пам'ять посвячення нової церкви. Люди з Дорошівців не ходять більше до Синькова до Галичини на відпуст, що відбуває ся там також тої днини, але празнують сей день у себе дома по православному, тай не самі бо наряд з всіх сусідських сіл, що втягнув ся вже ходити до Синькова, йдучи через Дорошівці, остає ся звичайно вже тут. Але сей красний звичай з часом упав був і не мав такого значіння, як повинен би мати. — Се го року відбуло ся се свято особливо торжественно. Церков, звінниця, брама і образ св. Николая при дорозі були прикрашені сосниною і фанами. А і старці-лірваки відкись узали ся і перекушка з хрестиками, ланцюшками, нацьорками й образками. Ладан було чути з церкви аж на дорогу. А вистріли з мездів дунали на щільй околиці. Се все було дуже заманчине для путешествующих в Синьків, котрим як раз дорога попри храм Божий. Церква була битком набита. По утретні виголосив о. ексарх А. Манастирський першу проповідь. Десь коло полудня стали сім священників на службу Божу. По службі мав о. Іларіон Іванович з Кулівців другу проповідь, а на дворі по водосвяттю і по освяченю образа св. о. Николая, вложеного в високім каміннім хресті при дорозі коло церкви, виголосив о. Корнилій Томович другу проповідь, в котрій межі иньшим висказав жаль, що наряд слухає більше чужих людей, агентів, ніж доброї науки своїх пастирів, і покидає рідну землю, котру їх батьки своєю кровию зросили против Турків і Татар. — А треба знати, що з Дорошівців вже 32 родини пішли за море. — Се торжество з своїми науками зробило велике вражінє на наряд і виглядало як яка місія. Заслуга, можна-б казати, відновлена відпусту в Дорошівцях, котрий має тут велику вагу для православія, припадає тутешньому пароху о. ексарху А. Манастирському, котрий приложив всіх своїх сил, щоби се свято випало як найкрасше. — При сім торжестві брали участь, крім названих священників, ще о. Теофіл Драчинський з своїм сотрудником і парох з Чинкова і Прилипца.

В Лукавці против школи находить ся давний цвинтар, ще зперед 100 літ. Той цвинтар в остатних часах через недбалство двірника Николи Василька зробив ся місцем на склад сміття і всякої нечистоти, а також копали там глину. Що таке занедбане місце спочинку предків пригноблювало селян, не треба казати. Є в Лукавці секвестратор Адольф Котляр, жид. Той жид, видно, більше знає шанувати пам'ять умерших, як християнин Василько; на свій кошт взяв 50 робітників, сплянував цвинтар, засадив деревцями — і тепер з давного цвинтара зробив ся город — а не смітник. П. Котлярови належить ся за то признане.

Процес Тавша, комісаря кримінального берлінської поліції, займає тепер увагу широких кругів Берліна і цілої Німеччини, ба навіть заграницею інтересують ся ним живо. Тавш пригадає собою двірських інтригантів минулих

віків. Був одним з найдіяльніших урядників тайної поліції, мав безперечно велике довіре висших сфер і его уживали до провадження надзору в тих містах, де перебував цїсар. Сей довірочний уряд дав ему нагоду зблизити ся до богато осіб, що належать до двора і найблизшого окруженя цїсаря. Від довшого часу Тавш ділав як повірник і оруде агітуючих кругів з одної сторони против теперішнього канцлера і его заступник, секретаря стану Маршала, з другої сторони за відновленем ери Бісмарка. В обох напрямх постував Тавш зручно і хитро, агітуючи в прасі через таких дневників як Лїцов і Лекерт; навіть пробував видінути на цїсаря ріжними двірськими інтригами. Тавш і его спільники, коли ходило о здискредитоване найвисших достойників, не бояли ся навіть уживати найявнішої, очевидної брехні. — Деякі фальшиві вісти, що їх пускала в світ ся спілка н. пр. про цїсарські тоасти підчас вроцлавского зїзду, викликували навіть межинародне занепокоєне, а завжди каламутили публичну опінію і витворювали загальне замішанє. Тепер всі справки Тавша прийшли перед судові кратки а світ чекає нетерпеливо на конець двірського інтриганта.

Депутация селян з Лукавця була 25-го с. м. у радника двору Штронера гратулювати ему до его іменованя. П. Штронер був колись комісарем сервітутовим в Лукавці і своїм справедливим та людяним поступованем зискав собі прихильність селян з Лукавця так, що ті тепер прийшли зложити ему свої желаня, яко радникови двору.

Початки організації Русинок в Америці. В американській „Свободі“ з дня 6. с. м. читаємо відозву до всіх Русинок в Джерзі-Сіті, Нью-Йорку і околиці, підписану шістьма жінчинами. Підписані — Анна Васильчак, Ксеєня Феценко, Параска Вахновска, Параска Феценко, Текля Демчко і Ефрозка Хованець — звивають свої посестри, робітницї і слуги, до заснованя братства, котрого члени мали-би забезпечене на случай нещастя, слабости або і смерти. В нещастю чи слабости члени братства мали би за помогоу і догляд, а на случай смерти члена братства було-б обовязане зайняти ся похороном. Пригадавши, що почия до такої організації зроблено вже зарядженою підчас Великодних свят грошевою складкою, котру зложено на руки предсідателя церковної ради в Джерзі-Сіті, Павла Ступиньского, ініціаторки нової організації радять не зананашувати добрих починів а приступити до дальшої акції для зорганізованя жіночого братства громадно. В тій цілі екликують они всіх охочих на сходини до хати Павла Ступиньского в Джерзі-Сіті, щоби там порадити ся в справі названя братства, назначеня братських вкладок і запомог. У відозві предложено, щоби нове братство назвати братством св. Ольги. Чи его вже засновано, не знаємо. Скликані сходини в Джерзі-Сіті мали відбути ся дня 16-го с. м. Щасть Боже нашим землячкам!

Товариство рибацке на Буковині радять заложити „Landw. Blätter“ для охорони риб від нищеня та для зарибленя буковинських рік. На Буковині ставів більших нема, хіба тільки кілька менчих в північних повітах краю, тож треба би закладати саджавки на багнистих, неужитках, та в кітлинах, де легко спровадити воду. Такий початок вже зробив в Кіцмані релігійний фонд а з приватних людей п. А. Мльох в Орошенах. Але заходи одиниць не годні піднести рибної господарки в краю. А надто, хотій рибні стави і саджавки дають добрий прихід, все таки ріка виводить ріжнородні роди і красні окази риб. Для того було би дуже хосенним для краю, щоби заложило ся рибацке товариство і за підмогою сойму і правительства взяло в охорону риби в ріках перед самовільною ловлею дрібної риби. З другої сторони було би задачою товариства зарибити буковинські ріки, як се роблять товариства в Чехах і в Галичині, що рік річно впускають мільони ікри до тамошних рік. Тим способом можна би залобічи теперішній дорожні на рибу та зменшити довіз зза границі, з Галацу і збогатити край новим корисним промислом.

Нехристияньська рекляма. Театр польський у Львові заангажував якусь вандрівну німецьку трупу, щоби представляла на львівській сцені муки і розп'яте Христа на Голгофті після взору звісних вистав в Оберамергав в Баварії. Головний актор сеї трупи прибув уже до Львова і ходить по улицах в довгій сукмані, схарактеризований як Ісус Христос з довгим волосем і бородою. Уличники збігають ся довокола него і дивлять ся на него як на жидівского гамана. Така рекляма мусить образити чувства кождого християнина і против неї виступають остро львівські газети.

З димом пустили люди в Австрії в році 1896 не менше як 93 мільони і 206 тисяч зр. (о 3½ мільона більше як в році 1894). З країв коронних найбільше заплатили Чехи, бо 25 мільонів і 296 тисяч; відтак Австрія долішна (головно через місто Відень) 25 мільонів 81 тисяч, а Галичина 12 мільонів 46 тисяч. Папіросів „драма“ по пів кр. розійшло ся 1.109 мільонів штук, „спортів“ по 1 кр. 417 мільонів штук, а „султанів“ по 2 кр. 208 мільонів штук. З цигар найбільше випалено „порторіка“ по 3½ кр., бо 209 мільонів штук, „трабуко“ 41½ мільонів а „британіка“ 37 мільонів штук. Загалом викурено 1.244 мільонів штук цигар (о 1 мільон 200 тисяч більше як в році 1894) і 1995 мільонів штук папіросів (о 1 мільон 800 тисяч більше як в р. 1895).

Пес пачкарем. Як фінансових сторожів пошивають в дурні контрабандисти горівки, показує факт, про який доносять з Коломиї. Акцизну лінію від сторони села Вербіжа творить там ріка Прут, через котру в місті можна переправляти ся лише по одиночій мості, де днює й ноче на сторожі пропінацийний урядник. Крім того берегом ріки, котру можна переправити човном, ходить звичайно фінансовий сторож. Мимо тих средств осторожности контрабандисти через цілий рік „виводили в поле“ ціду згадану сторожу. Помисл їх гідний патенту, полягав на тім, що они привчили пса перепливати на команду ріку в обох напрямх. Контрабандисти, уставлені на заміскім березі привязували до собаки по кілька міхурів з горівкою і псували єї на ріку. Аж ось минувшого четверга один сторож викрив сю маніпуляцію. Пса контрабандиста арештовано і поміщено на привязи в ратуши.

Телеграми „Буковини“.

З дня 28-го мая 1897 року.

Будапешт. В радї державній інтерпелювала скрайна лівниця задля драконських кар, які наложила поліція на студентів за демонстрації в справі угоди квотової. Міністер Перчель відповідав дуже остро, не зважаючи на крики і протести опозиції. Міністер сказав, що при реформі права про збори треба буде постарати ся о се, щоби неповнолітних не допускати взагалі до жадних зборів. Се діло не гідне студентів, щоби давали ся уживати опозицією до політичних демонстрацій. За те урядили студенти котячу музику коло парламенту коли посли виходили по засіданю. Всіх ліберальних послів витали криками і прізвищами а найбільше президента міністрів Банфіого та міністра Перчеля.

Царгород. На ноту послів держав, що домагаля ся застановленя висилки грецьких підданих з Туреччини відповіла рада міністрів, що порта тимчасово засистувала дотичне розпоряджене.

Для панів учителів!
INSPECTIONSBERICHT,
Jahresausweis
 і Шкільні повідомлення
 (Schulnachrichten)
 є на складі
 в друкарні „Рускої Ради.“
 Просимо о замовлення.

LINIMENT. CAPSICI COMP.
 aus Richter's Apotheke in Prag.

 Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen,
 schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apo-
 theken vorrätig ist, sehe man stets nach der
 Marke: „Anker“.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень
 у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одинокє руске товариство
 асекураційне, обезпечає будинки, скот, госпо-
 дарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно
 в стогах і будинках против шкід огне-
 вих за можливо найнижшою оплатою.

Дністер розпочав пятий рік своєї
 діяльності. Фонди „Дністра“ після за-
 ключень рахункових з днем 31-го грудня
 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр.,
 фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва
 премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр.
 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по
 пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 від-
 шкотовань в сумі 309.147 зр. 69 кр.

На житє можна обезпечати ся через „Дністер“
 після всіх можливих комбінацій в товаристві вза-
 їмних обезпечень в Кракові, котре дає як найко-
 ристнійші услїва і видає полїен і квїти в руским
 язїці.

Зголошення о удїленє агенції в місцевостях, де
 „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

владжена д-ром Гр. Величком, видана товариством
 „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі
 Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, накле-
 еної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр.,
 а для членів „Просвіти“ і передплатників
 „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пер-
 ресилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Льво-
 ві, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте
 чимскорше!

Із Найвисшого приказу
 Его ціс. і кор. Апостольского Величества
 устроює ц. к. дирекция льотерійних доходів
XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРІЮ,
 з котрої чистої дохід присьвятить ся
ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ
 сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на
„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“
 в Чернівцях.

Ся льотерія обнимає **7816** виграних в готівці,
 поділених на
148 виграних головних із **3834** попередними і **3834** слїдуючими
 в загальній скількості
165.000 корон в золоті та **100.950** зр. ринських
 а. в.

Тягненє послїдує невідклично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.
 Оден льос стоїть 2 зл. ринських а. в.

Льоси продає і адміністрация „Буковини.“

Льоси можна купити і в ц. к. льотерійних урядах, у всіх льотерійних колектурах,
 в продажах тютюну, в урядах податкових, почтових і телеграфічних, в конторах ви-
 міні, в урядах стаций желїзничих і др.

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

від дня 1-го мая 1897 після часу середно-європейского.

відходять з Чернівців						приходять до Чернівців						
до Неполоківців, Святиня, Львова, Відня						з Відня, Львова, Святиня, Неполоківців						
	819	854	1232	1404	1025		1128	320	757	811	610	
до Глибоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурдуженів						з Бурдуженів, Іцкан, Гатни, Гадікфальви, Глибокої						
	1148	351	832	—	635		—	809	1212	350	1000	
до Садагури, Бояна, Новоселиці						з Новоселиці, Бояна, Садагури						
	645	430	—	—	—		—	1113	950	—	—	
з Глибоки						до Глибоки						
до Карапчева, Сторожинця, Бергомету, Межибродів						з Межибродів, Бергомету, Сторожинця, Карапчева						
	814	535	—	—	—		635	1037	800	—	—	
Перший поїзд їде на шляху Бергомет, Межиброди від 1-до марта до 3-го вересня що вівторка і п'ятниці.												
з Гадікфальви						до Гадікфальви						
до Радівців						з Радівців						
	610	1003	228	612	805		542	855	115	550	747	
з Гатни						до Гатни						
до Качики, Гурагумора, Вами і Кімполонгу						з Кімполонгу, Вами, Гурагумора, Качики						
	1010	201	—	—	—		1258	625	—	—	—	
з Іцкан						до Іцкан						
до Сучави						з Сучави						
	327	630	1009	216	718		442	842	130	630	837	
з Вами						до Вами						
до Рус-Молдавиці						з Рус-Молдавиці						
	346	647	913	1132	250		842	1259	204	322	545	905
Поїзди їдуть від часу до часу. Розвідати можна на стациях Вами, Драгоша і обох Молдавицях.												
з Карапчева						до Карапчева						
до Чудина н. С.						з Чудина н. С.						
	854	1007	615	—	—		555	555	—	—	—	
Перший поїзд їде що понедїлка, другий з винятком понедїлка, вїчний кожної дня.												

□ поїзди поєїнні; * поїзди особові; без знаку поїзди мїнані. Час середно європейскїй їде о 46 минут пізїїше від черновецкого часу; вїчний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мїн. рано і зазначає ся підчеркне-нем минут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповїдає **Осип Маковей.**